KONTAKT

OKTOBER 2016

Hovedtema: Hva er rettferdighet?

Leder oktober 2016

Mange av de som henvender seg til Stiftelsen vår har hatt en vanskelig barndom med dårlig eller fullstendig tapt skolegang, mobbing og seksuelle overgrep. I barnehjem, skolehjem og institusjoner av mange slag har voksne mennesker utnyttet sin stilling til å skaffe seg seksuell tilfredsstillelse ved overgrep mot vergeløse barn og unge. Med makten i sin hånd har de grovt kunnet forsyne seg i trygg forvissning om at ingen turde si noe uten alvorige konsekvenser for den enkelte.

Noen av oss trodde at dette med seksuelle overgrep og seksuell trakassering var noe som hørte fortiden til og at utdanning og opplysning ville kvele slike handlinger i vår nyere tid.

Det vi hører og leser om viser imidlertid at denne type forbrytelser bare ser ut til å øke. Det finnes snart ikke grenser for hva mennesker kan gjøre mot hverandre.

I en lokalavis 5. oktober 2016 gjengis: ”Eidsiva lagmannsrett har dømt en 44 år gammel mann til 12 års forvaring for grove overgrep mot sitt eget spedbarn, mot flere andre jenter og mot dyr. Mannen dømmes for voldtekt av den noen uker gamle datteren, en overfallsvoldtekt av en 18 år gammel jente og grove overgrep mot barn ned til seks år”.

Det her nevnte eksempel er bare ett av de mange tilfeller vi hører om.
I Dagsrevyen for noen dager siden hørte vi om Mannegruppen Ottars trakassering av unge jenter på Facebook-siden sin. Her bidrar voksne menn til slibrige uttaleser og alvorlig psykisk mobbing til stor skade for unge jenter som rammes.

Internett har gitt oss muligheten til å opprette mange nye såkalte ”sosiale medier”. Facebook og Twitter er to av dem og det kommer stadig nye til.
Selvfølgelig er mye av det som legges ut både viktig og nyttig. Men i mange tilfeller kan en stille spørsmål om mediene virkelig kan kalles ”sosiale” når de leverer så mye griseri, så mye ondskapsfullt, ja så mye ”asosialt”

Vi vet at ligaer som har spredning av barneporno som hovedformål rulles opp av politiet og at noen av bakmennene tas og straffes. Det er imidlertid et møysommelig arbeid, og det er høyst sannsynlig at bare en brøkdel av det som ligger der oppklares og uskadeliggjøres.

Vi vet at mange ungdommer sliter med psykiske problemer. Kanskje burde det ses nærmere på virkningen av alle de nye kommunikasjonsredskaper som er tatt i bruk og som aldri lar de unges hjerne få hvile fra påvirkning fra alle kanter. Og særlig er den negative påvirkning med seksuell trakassering nedbrytende for den psykiske helsetilstand. Kanskje kan det store frafallet i skolen også føres på samme konto.

Stiftelsen Rettferd for taperne er nok ikke ved veis ende i sitt arbeid med hjelp til de som har hatt og har vanskeligheter i oppveksten. Det moderne samfunn produserer stadig nye tapergrupper og det er nok av utfordringer for taperforeningen i tiden framover.

Arne Mellerud
- Styreleder

Innhold:

1 Forside

2 Leder

3 Kysthospitalbarna

4- 13 Hva er rettferdighet?

14 Kontakttelefon for eldre

15 Styrepresentasjon

16 Oppstart av ny oppreisningsordninger

Skuffet over regjeringen.

Stiftelsen Rettferd for taperne er fryktelig skuffet over regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2016, hvor Helse- og omsorgsdepartementet fastholder sitt tidligere standpunkt i Kysthospitalbarna-saken.

Fra Helse- og omsorgsdepartementet heter det: ”Helse- og omsorgsdepartementet fastholder sitt tidligere standpunkt i saken. Det er ved vurderingen lagt vekt på at det er vanskelig å etablere en lempeligere ordning som bare retter seg mot en type diagnose og behandling foretatt ved en type institusjon. Det settes ikke igang et arbeid for å utrede en særskilt tilpasning av rettferdsvederlagsordning for sanatoriebarna (herunder Kysthospitalbarna i Tromsø).”

Stiftelsen Rettferd for taperne er fryktelig skuffet over regjeringen. - Vi øynet et håp om å få på plass en ordning for sanatoriebarna/kysthospitabarna når KrF fikk til en budsjettmerknad i fjorårets revidert. Dette håpet er nå kraftig redusert, sier generalsekretær Tor Bernhard Slaathaug.

- Vi anser ikke slaget som endelig tapt, og håper regjeringens støttepartier Krf og Venstre fortsetter kampen for sanatorie/Kysthospitalbarna, fortsetter Slaathaug

Følg Møre og Romsdals eksempel!

Stiftelsen Rettferd for taperne ber staten og andre fylkeskommuner om å følge Møre og Romsdal fylkeskommune sitt eksempel og ta et moralsk ansvar for sanatoriebarna/”Kysthospitalbarna”.

På fylkestinget i Møre og Romsdal fylkeskommune, som ble gjennomført i juni, ble det vedtatt en oppreisningsordning for barn og unge som ble behandlet for sykdommer med grunnlag i tuberkulose. Fylkesvaraordfører Gunn Berit Gjerde (V) har tidligere uttalt at fylkeskommunen ikke har et juridisk ansvar for å lage en slik ordning, men en klar moralsk forpliktelse.

Stiftelsen Rettferd for taperne er godt fornøyd med Møre og Romsdal fylkeskommunes vilje til å ta et moralsk ansvar for sanatoriebarna/”Kysthospitalbarna”, og mener at dette bør legge press på andre fylkeskommuner og staten til å følge Møre og Romsdal fylkeskommunes eksempel med å ta et moralsk ansvar.

Hva er rettferdighet?

Tekst: Thor Olav Moen.

Alle mennesker har på en eller annen måte et forhold til begrepet rettferdighet. Dette ønsket vi å se litt nærmere på, og sammen med Fattighuset presenterer vi denne artikkelen som går litt i dybden på hva rettferdighet betyr i Norge i dag. Både Fattighuset og Stiftelsen Rettferd for taperne er aktører som hver dag møter enkeltpersoner og grupper som opplever eller har opplevd det de mener er en urett/urettferdighet i forhold til hva andre enkeltindivider og/eller grupper opplever i det norske samfunnet.

Gjennom en serie intervjuer med spennende personer med ulik bakgrunn vil vi kanskje kunne gi en indikator på hva rettferdighet oppfattes å være i Norge i dag. Oppfattes begrepet rettferdighet forskjellig f.eks i Den Norske Kirke kontra Islamic Cultural Centre? Hvordan oppfatter et tidligere barnehjemsbarn som har opplevd vold og misbruk rettferdighet kontra f.eks en norsk standupkomiker hvis liv stort sett er preget av gøy og moro? Finnes det rettferdighet?

Intervjuene er foretatt av oss i Fattighuset og Stiftelsen Rettferd for taperne. Intervjuene i sin helhet er også publisert som ”Rettferdspodden” på våre Facebook-sider, på Fattighuset sine Facebook-sider, på Youtube og på Itunes. Artikkelen og podkasten er økonomisk støttet av Stiftelsen Fritt Ord.

Willoch står for rettferdighet, og han forsøker selv å være rettferdig i det han gjør! Arne Skouen, er død, men jeg vil likevel nevne ham og den kjempeinnsatsen han gjorde for barnehjemsbarna.
- Ola Ødegaard

Ola Ødegaard:
- Alle har krav på rettferdighet

Ola Ødegåaard er mannen som startet Stiftelsen Rettferd for taperne. Han mener rettferdighet er et mål i seg selv, og at alle har krav på det.

- Det som gjøres mot meg skal være riktig, jeg vil stilles likt med andre mennesker. Alle skal behandles likt, slik definerer Ola rettferdighet.

Urettferdigheten jeg selv ble utsatt for var ganske grov og vanskelige å forstå. I 19-20 år alderen begynte jeg å innse hvor urettferdig feilplasseringen av meg i skolehjem var, sier den nå pensjonerte initiativtakeren og generalsekretæren.
- Jeg synes rettferdighet er et mål i seg selv. Både for meg selv om alle andre mennesker. Både Norges lover og min Bibel sier mye om det, påpeker Ola.

Selv om han tar til orde for at alle skal behandles likt, har han gjennom arbeidet i Stiftelsen Rettferd for taperne sett at forskjellig behandling har vært nødvendig for å oppnå rettferdighet. Dette på grunn av ulike bakgrunn hos ulike personer som har trengt - og fått - hjelp.

- Samfunnet er ikke rettferdig
- Dagens samfunn er ikke rettferdig. Mest urettferdig er det at folk må ligge på gata, og tigge penger og mat, fordi de har mistet alle muligheter. Uteliggere får ikke den behandling de bør i Norge i dag. Dt er urettferdig slik de behandles. I en del tilfeller der det nok deres egen skyld på sett og vis. Uansett: de har ofte havnet der uten egen feil, men på grunn av ting i systemet rundt det mennesket som er gjort feil i sin tid, sier Ola.

Han mener også at det gjøres urett mot eldre i sykehjem, og at alle innen eldreomsorgen bør ha krav på god behandling, uten at de to gruppene kan stilles opp mot hverandre.

Uten å ville fremheve seg selv, slår han fast at Stiftelsen Rettferd for taperne har bidratt til rettferdighet i samfunnet.

- Mange mennesker som var dårlig behandlet har fått hjelp og oppreisning og beklagelse fra myndighetene. Det har vært viktig for mange. Da jeg skulle fastslå et navn, fant jeg ut at en forening for tapere ville slå mest an mediemessig. Ingen hadde satt navn og fokus på de som hadde falt gjennom i samfunnet på denne måten før. Taperne utgjør en gruppe mennesker med svært ulike bakgrunner og historier, avslutter Ola. (Foto: Per Heimly)

Jens Brun Pedersen: - Rettferdighet må defineres

Pressesjef Jens Brun-Pedersen i Human-Etisk Forbund synes rettferdighet er vanskelig å definere. Han mener rettferdighet må settes i forhold til noe; samfunnet, tilværelsen, menneskeverd og menneskerettigheter.

- Isolert som begrep gir kanskje ikke rettferdighet så mye mening. Relatert til noe gir det meningen, men det finnes ingen fasit på hva rettferdighet er, sier Jens.

I Human-Etisk Forbund jobber han mye med menneskerettigheter, og han begynner med det som bakgrunn.

- Menneskerettigheter er et verktøy menneskene har forsøkt å bruke til å definere hva individer bør kunne kreve at storsamfunnet. Trygghet, husrom, arbeid, utdanning, mat etc. Rettferdighet nedfelt i menneskerettigheter kan gi en pekepinn, være et sted å begynne når vi skal snakke urettferdighet, sier Jens.

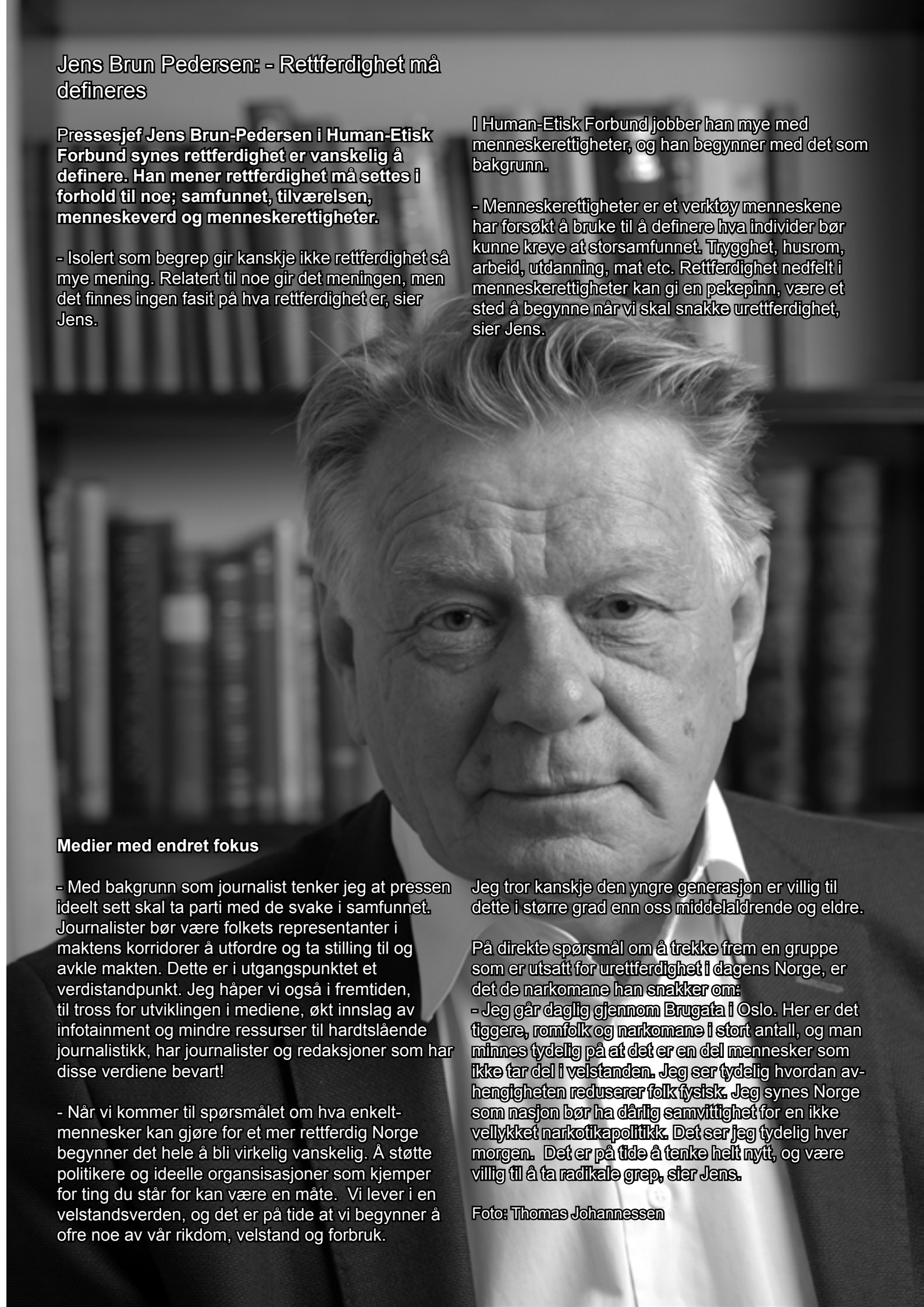

Medier med endret fokus

- Med bakgrunn som journalist tenker jeg at pressen ideelt sett skal ta parti med de svake i samfunnet. Journalister bør være folkets representanter i maktens korridorer å utfordre og ta stilling til og avkle makten. Dette er i utgangspunktet et verdistandpunkt. Jeg håper vi også i fremtiden, til tross for utviklingen i mediene, økt innslag av infotainment og mindre ressurser til hardtslående journalistikk, har journalister og redaksjoner som har disse verdiene bevart!

- Når vi kommer til spørsmålet om hva enkelt-mennesker kan gjøre for et mer rettferdig Norge begynner det hele å bli virkelig vanskelig. Å støtte politikere og ideelle organsisasjoner som kjemper for ting du står for kan være en måte. Vi lever i en velstandsverden, og det er på tide at vi begynner å ofre noe av vår rikdom, velstand og forbruk.

Jeg tror kanskje den yngre generasjon er villig til dette i større grad enn oss middelaldrende og eldre.

På direkte spørsmål om å trekke frem en gruppe som er utsatt for urettferdighet i dagens Norge, er det de narkomane han snakker om:
- Jeg går daglig gjennom Brugata i Oslo. Her er det tiggere, romfolk og narkomane i stort antall, og man minnes tydelig på at det er en del mennesker som ikke tar del i velstanden. Jeg ser tydelig hvordan av-hengigheten reduserer folk fysisk. Jeg synes Norge som nasjon bør ha dårlig samvittighet for en ikke vellykket narkotikapolitikk. Det ser jeg tydelig hver morgen. Det er på tide å tenke helt nytt, og være villig til å ta radikale grep, sier Jens.

Foto: Thomas Johannessen

Atle Sommerfeldt: - Alle må bidra til rettferdighet

Biskop Atle Sommerfeldt i Borg bispedømme går helt tilbake til Det Gamle testamentet for å finne definisjonen av rettferdighet.

- Rettferdighet er at du får høste frukten av dine henders gjerninger, sier Bibelen. Dette betyr at ingen får anledning ti lå utbytte andre, og at folk kan leve et anstendig liv i tråd med de visjoner Gud har for menneskene.

- Mange år med arbeid for global rettferdighet har vist meg at det vi må ha for å forstå menneskerettighetsaspektet er en operasjonalisering av rettferdighetsbegrepet. Hvorvidt det et et mål at alle får oppfylt rettferdighet kan besvares slik: Det er en av de høyeste normene, og det høyeste målet, sier biskopen.

-For meg og den norske kirke er det viktig at mennesker skal få lov til å utfolde sin menneskelige verdighet. Ingen skal få mulighet til å utøve vold eller undertrykkelse overfor andre. Felleskap og samfunn skal stå i høysetet.

Sommerfeldt mener kirken har vært en viktig aktør i å bidra til at det norske samfunnet har utviklet rettferdighet og integrering.
- Historisk sett har kirken drevet med utdanning og det som tidligere het fattigomsorg. Kirken har sånn sett bidratt til at flere har fått mulighet til å leve et anstendig liv.
Biskopen peker på at det har vært klare begrensinger i i kirkens bruk av begrepet rettferdighet. Barmhjertighet har vært kirkens fokus.
- Dette møtet sterkt kritikk. Og fokus er endret. Jeg tilhører de som satt oss ned og leste bibelen og fant at det nettopp er rettferdighet det rettes fokus på. Et særlig ansvar for samfunnet og ikke undertrykke de som har kommet uheldig ut uttrykkes tydelig.

Sommerstedt peker også på at kirken har bidratt til kritikk av maktovergrep og til å gjøre mennesker i stand til å leve som det han kaller oppreiste mennesker. Han mener også at kirken har lært av tidligere feil.
- For eksempel jobber vi nå i Borg bispedømme med skape større plass for de med ulike fysiske begrensinger og psykiske utfordringer til å få større plass i kirke og samfunn. Tilsvarende er vi midt oppe i en stor debatt i kirken om homofile, lesbiske og transpersoners rettigheter.

Krigseilerne og jødene dypt urettferdig behandlet

På spørsmålet om hvem han personlig synes har blitt urettferdig behandlet i Norge, er Sommerfeldt klinkende klar:
- Helt fra jeg var ung har jeg møtt krigsseilere. Måten det norske samfunnet behandlet dem etter krigen er ufattelig urettferdig. At vi ikke klarte å gi kompensasjon til jøder og jødiske familier før 50 år etter krigen er også dypt urettferdig.

Wasim Zahid: - Lik behandling er rettferdighet

Lege og forfatter Wasim Zahid ser på rettferdighet som likebehandling og et samfunn hvor folk føler de har like muligheter.

- Like muligheter til å oppnå det de vil, og til å kunne følge drømmene sine, understreker han og fortsetter: - Rettferdighet er både et middel og et mål. Det er veien, men et viktig mål, fordi følelsen av rettferdighet, det gir oss verdighet. Følelsen av urettferdighet gjør at man føler seg mindreverdig. Urettferdighet fører til et dårlig samfunn.

Rettferdigheten er grunnlaget i samfunnet

- Generelt er rettferdighet et viktig grunnlag i et samfunn. Det er viktig for harmoni, stemning, ro og orden. Om følelsen av urettferdighet fester seg blir det uro, misnøye og protester. sier Wasim Zahid.

- Som lege som jobber på sykehus kommer jeg tett på helse-Norge. Jeg mener at helsevesenet bidrar i et rettferdighetsperspektiv. Ser man stort det har Norge et rettferdig helsevesen, er solidaritetsbasert helsevesen. Alle får samme behandling, om de er fattige eller rike. Mennesket og dets iboende verdighet og ukrenkelighet er utgangspunktet for all behandling av pasienter. Det finnes sikkert eksempler på at folk føler seg urettferdig behandlet i helsevesenet, men det er ikke noe i systemet som skulle tilsi at none skulle bli diskriminert.

I forhold til det private helsevesenet har han følgende å si: - Det koster penger for pasientene. Mange behandlinger er dyre, mange har ikke råd til det. Det blir et slags marked, de som har mye penger kan kjøpe til seg helsetjenester. Jeg mener det bidrar til å skape urettferdighet. - Jeg vil likevel si vi har et grunnleggende rettferdig helsevesen i Norge. Alle får hjelp.

-Jeg tror det er viktig at alle og enhver han en rettferdighetssans inne i seg, og er bevisst det når man gjør valg og fatter beslutninger som berører andre ut i fra det.

Per Fugelli og de svake i samfunnet

- Skal jeg trekke frem en person som er et symbol på rettferdighet, så blir det kollega Per Fugelli. Jeg mener han i mange år har snakket på vegne av de svake i samfunnet, de som kanskje ikke kan heve sin egen stemme høyest, og har stått opp for de!

Sturla Stålsett: - Rettferdighet er annerkjennelse og kvalitet

Styreleder i Frivillighet Norge ser på rettferdighet som en kvalitet, en kvalitet i relasjoner mellom mennesker, en kvalitet ved livet.

- Det er også en kvalitet i samfunnet. Noe som gjør at hver og en får lov til å leve et liv i samsvar med egne ressurser og verdier. Rettferdighet er en kvalitet ved livet, kan man si! Jeg tenker at rettferdighet er annerkjennelse og respekt for hverandre. Alle har et forhold til rettferdighet.

Når våre relasjoner - av alle slag - preges av rettferdighet, er det et må i seg selv. Og dermed et mål i seg selv, sier Sturla.

Stålsett er naturlig nok - opptatt av frivillighet. Han gleder seg over det store engasjementet i Norge, og påpeker at et land med fem millioner innbyggere faktisk har to millioner medlemskap i frivillige organisasjoner.

- Det er verdensrekord!, postulerer han.

Rettferdighet er menneskelighet

Rettferdighet og engasjement hører med til det å være menneske. Alle har et forhold til rettferdighet. VI har en forventing om å bli møt med rettferdighet og har en forestilling om å være rettferdige. Det butter i alle om de oppfører seg urettferdig. Frivillig engasjement er først og fremst å gjøre noe man vil noe man brenner for, fortsetter han.

- Norge er et rettferdig opptatt samfunn. Det betyr ikke at vi alltid innfrir. Men, vi er et samfunn som holder denne verdien høyere enn mange andre samfunn. Det gjelder både private, kommersielle aktører, offentlige institusjoner og frivillige. Mange av de frivillige organisasjonene, som for eksempel Amnesty og Norsk Folkehjelp er rettighets-organisasjoner. Uansett formal; all frivillig innsats fremmer tillit mellom borgerne i samfunnet. Det i seg selv bidrar til økt fokus på rettferdighet, påpeker Stålsett.

Stemmeløse hverdagshelter!

Sturla Stålsett vil ikke trekke frem en organisasjon eller enkeltperson som for ham står som et symbol på rettferdighet. Han vil ha fokus vekk fra prisvinneren, og retter heller fokus på hverdagssliterne, de anonyme, stemmeløse, ansiktsløse, de som historiebøkene glemmer.

- De er mange, og jeg vil ikke si noe enkeltnavn. -Det handler jo nettopp om å heie fram den andre, og den andres rett, den andre livsvilkår skal bedres. Når fokus kommer på den som hjelper i stedet for den som står i det bratte livet, og skal myndig gjøres til å komme inn i en annen livssituasjon, kan dert ofte være feil fokus. Men det er ikke heltene vi skal ha frem. Det vi skal ha frem er at hver og en er uerstattelige, og har rettferdighet med seg!

Arne Treholt: - Rettferdighet er å ikke tråkke på noen

Spionasjedømte Arne Treholt er en av de mest utskjelte nordmenn noen gang. Han sier han hele livet har vært opptatt av å opptre rettskaffent. Etter at han ble dømt og fengslet ble han sjokkert over å møte samfunnets utstøtte.

- Jeg ble født i 1942, i et tysk-okkupert Norge. Jeg fikk med morsmelken inn at mann skulle vise omsorg for folk rundt seg, og opptre på en slik måte at ingen hadde noe å utsette på meg. Or var opptatt av de små i samfunnet. Vi som kanskje hadde fått litt mer ressurser skulle ikke tråkke på andre. Mitt rettferdighetsbegrep ble derfor å opptre rettskaffent og skikkelig, sier Arne Treholt.

Samfunnet må ha spilleregler

- I et samfunn er vi veldig avhengig av at det er visse spilleregler. Man må forholde seg til hverandre slik at man ikke utnytter og trekker fordeler av hverandre. Norge i etterkrigsårene sto frem som et eksempel på et godt samfunn med rimelig god rettferdighet og respekt, sier Treholt.

- En av samfunnet store utfordringer er å ikke bidra til at mange føler seg fremmedgjort. Unge mennesker minster festet, og fanges i en runddans.

Foto: Geir Dokken

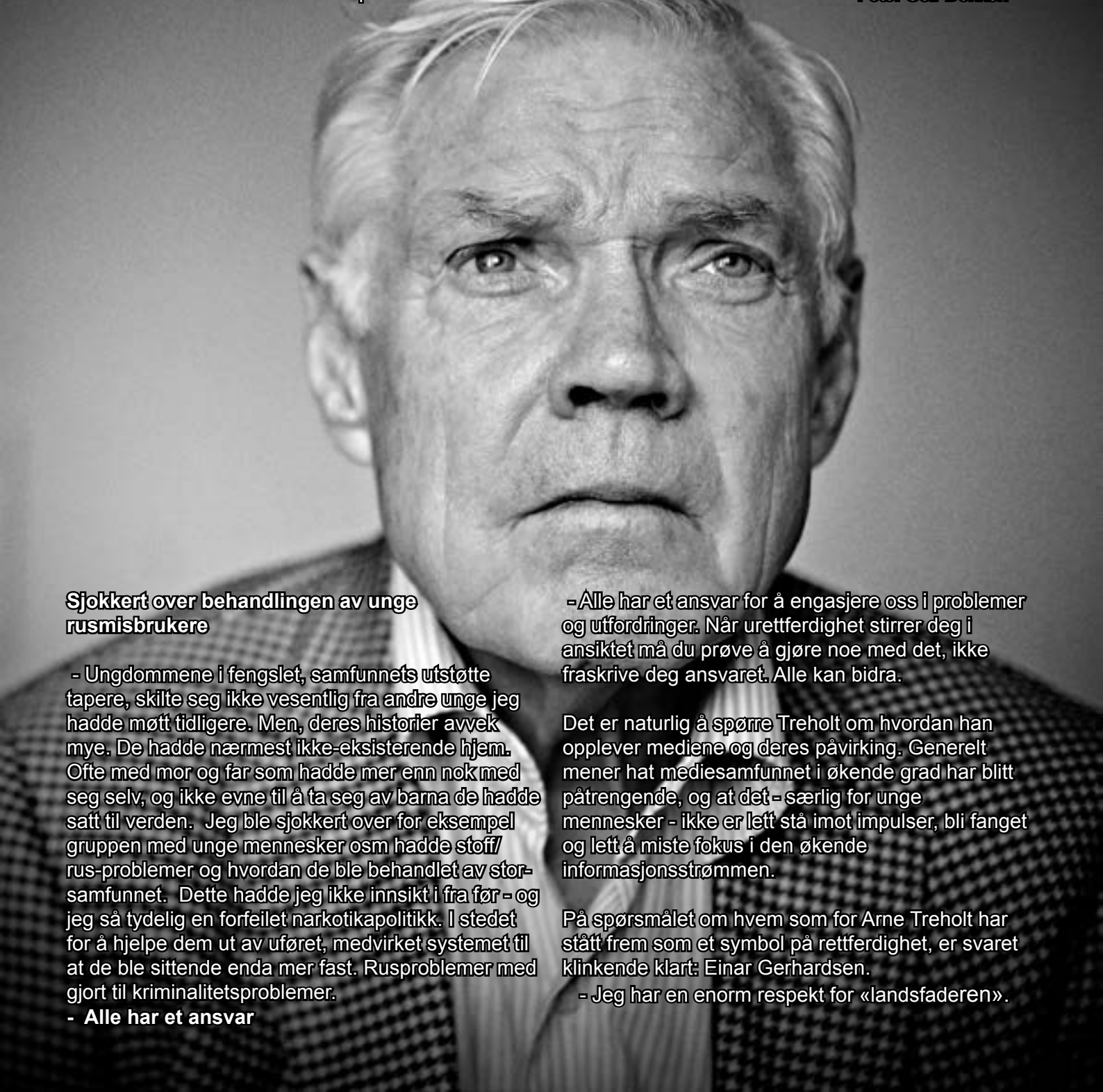

Sjokkert over behandlingen av unge rusmisbrukere

- Ungdommene i fengslet, samfunnets utstøtte tapere, skilte seg ikke vesentlig fra andre unge jeg hadde møtt tidligere. Men, deres historier avvek mye. De hadde nærmest ikke-eksisterende hjem. Ofte med mor og far som hadde mer enn nok med seg selv, og ikke evne til å ta seg av barna de hadde satt til verden. Jeg ble sjokkert over for eksempel gruppen med unge mennesker osm hadde stoff/ rus-problemer og hvordan de ble behandlet av storsamfunnet. Dette hadde jeg ikke innsikt i fra før - og jeg så tydelig en forfeilet narkotikapolitikk. I stedet for å hjelpe dem ut av uføret, medvirket systemet til at de ble sittende enda mer fast. Rusproblemer med gjort til kriminalitetsproblemer.

- Alle har et ansvar

- Alle har et ansvar for å engasjere oss i problemer og utfordringer. Når urettferdighet stirrer deg i ansiktet må du prøve å gjøre noe med det, ikke fraskrive deg ansvaret. Alle kan bidra.

Det er naturlig å spørre Treholt om hvordan han opplever mediene og deres påvirking. Generelt mener hat mediesamfunnet i økende grad har blitt påtrengende, og at det - særlig for unge mennesker - ikke er lett stå imot impulser, bli fanget og lett å miste fokus i den økende informasjonsstrømmen.

På spørsmålet om hvem som for Arne Treholt har stått frem som et symbol på rettferdighet, er svaret klinkende klart: Einar Gerhardsen.

- Jeg har en enorm respekt for «landsfaderen».

Strula Berg-Johansen: - Rettferdighet er vanskelig

Komiker og skuespiller Sturla Berg-Johansen har opplevd mye i livet sitt på godt og vondt. Han har som kjendis vært mye i offentlighetens søkelys. Han har derfor tenkt mye på rettferdighet, og hva han legger i begrepet.

- Jeg har kommet til at ulik behandling av folk kan være nødvendig for å gi rettferdig behandling. Folk er forskjellige, ikke minst har alle ulike evner og talenter. Det gir ulike behov. Livserfaring gir også en klar erkjennelse av at livet ikke er rettferdig, påpeker Sturla.

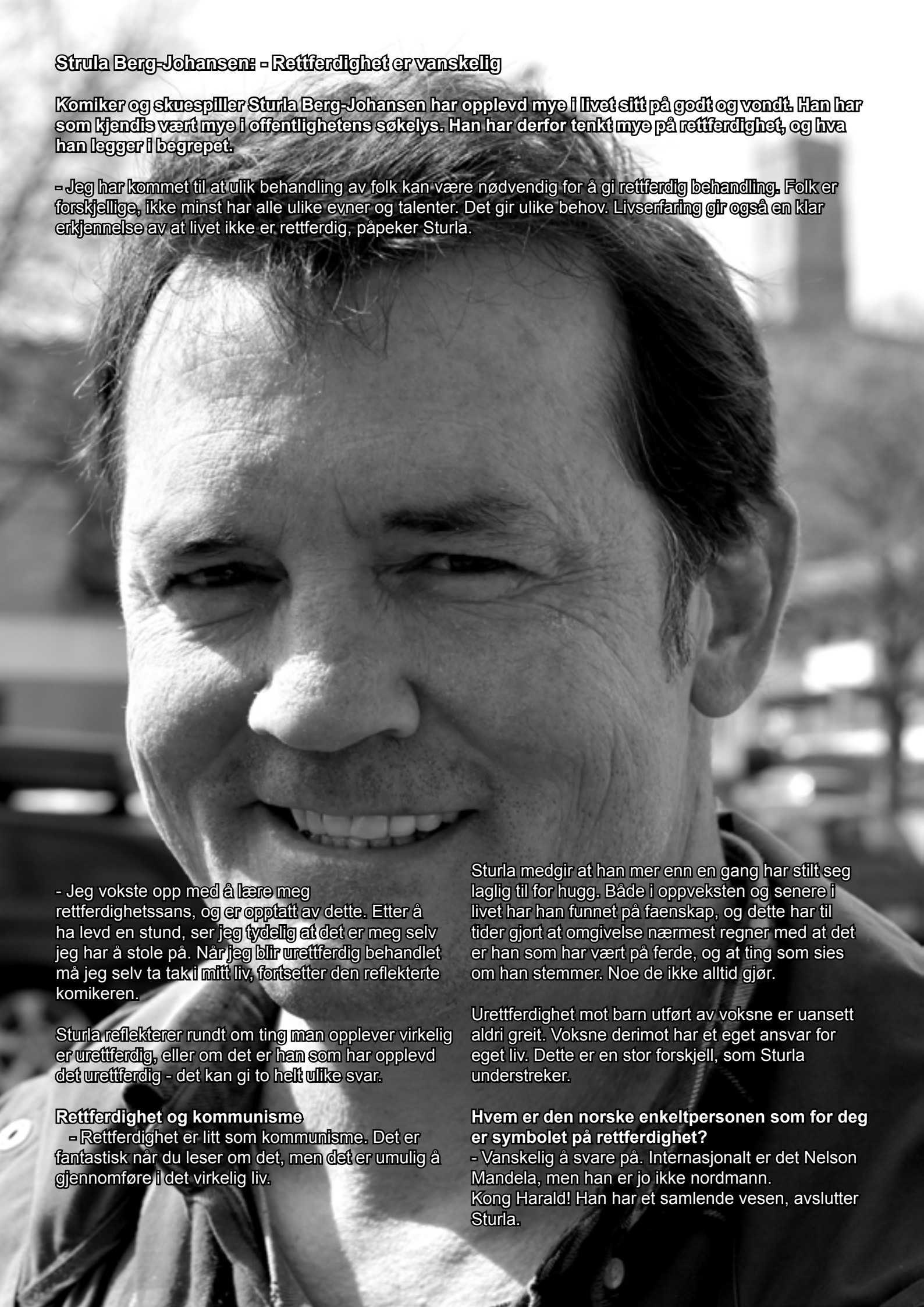

- Jeg vokste opp med å lære meg rettferdighetssans, og er opptatt av dette. Etter å ha levd en stund, ser jeg tydelig at det er meg selv jeg har å stole på. Når jeg blir urettferdig behandlet må jeg selv ta tak i mitt liv, fortsetter den reflekterte komikeren.

Sturla reflekterer rundt om ting man opplever virkelig er urettferdig, eller om det er han som har opplevd det urettferdig - det kan gi to helt ulike svar.

Rettferdighet og kommunisme

- Rettferdighet er litt som kommunisme. Det er fantastisk når du leser om det, men det er umulig å gjennomføre i det virkelig liv.

Sturla medgir at han mer enn en gang har stilt seg laglig til for hugg. Både i oppveksten og senere i livet har han funnet på faenskap, og dette har til tider gjort at omgivelse nærmest regner med at det er han som har vært på ferde, og at ting som sies om han stemmer. Noe de ikke alltid gjør.

Urettferdighet mot barn utført av voksne er uansett aldri greit. Voksne derimot har et eget ansvar for eget liv. Dette er en stor forskjell, som Sturla understreker.

Hvem er den norske enkeltpersonen som for deg er symbolet på rettferdighet?

- Vanskelig å svare på. Internasjonalt er det Nelson Mandela, men han er jo ikke nordmann.
Kong Harald! Han har et samlende vesen, avslutter Sturla.

Hamid Ali Farooq:
- Rettferdighet er likebehandling

Imam Hamid Ali Farooq ved Islamic Cultural Centre sin moské i Tøyenbekken i Oslo sier at rettferdighet er grunnpilaren både religiøst og mellommenneskelig

- Rettferdighet betyr likebehandling. Jeg må gjøre det samme mot andre, som jeg vil forvente fra andre. Jeg snakker også på vegen av Islam, fordi jeg er imam. Dette står i Koranen. Den mektige, heter den rettferdige. Det motsatt av rettferdighet, er urett. Profeten Mohammad sier «Jeg har forbudt urett mot meg og mot dere». Å begå rettferdighet har derfor stor betydning for meg. Jeg tenker på det hele tiden, sier imamen.
- I Koranen står det at rettferdighet er et mål. Det er grunnen bak skapelsen av verden for Gud, så det er et mål, påpeker han

- Norge behandler muslimer rettferdig
Imamen har følgende tanker rundt rettferdighet mot muslimer i Norge i dag:
- Jeg vil si muslimer generelt fremstilles og behandles rettferdig i Norge. De har lov til å praktisere religionen. Muslimske organisasjoner får støtte av staten. Jeg opplever at de har støtte i samfunnet. Mange muslimer har høy utdanning fra Norge og har høye posisjoner i samfunnet.

Når det gjelder enkeltpersoner og hva som kan gjøres for å oppnå rettferdighet trekker han frem livet i moskeen.
- Som imam må jeg understreke at vi alltid gjør ting basert på rettferdighet. Alle som kommer til moskeen skal føle rettferdighet, uansett bakgrunn. Det spiller ingen rolle om du er fattig eller rik, eller hvilket kjønn eller alder. Vi prøver å gi alle en følelse av rettferdighet. Det er et stort ansvar i moskeen å jobbe for rettferdighet.

Imamen har klare syn på grupper som han mener blir spesielt urettferdig behandlet i vårt samfunn:
- Først og fremst vil jeg trekke frem kvinner i toppstillinger som får lavere lønn enn menn for det samme arbeidet.

- Arbeidsgivere bør ikke diskriminere
- En annen gruppe er innvandrer-gutter som opplever at de presses til å bytte navn for å få jobb. Selv om de er oppvokst i Norge, snakker godt norsk og har høy utdannelse diskrimineres de på grunn av navn.

Foto: Geir Dokken

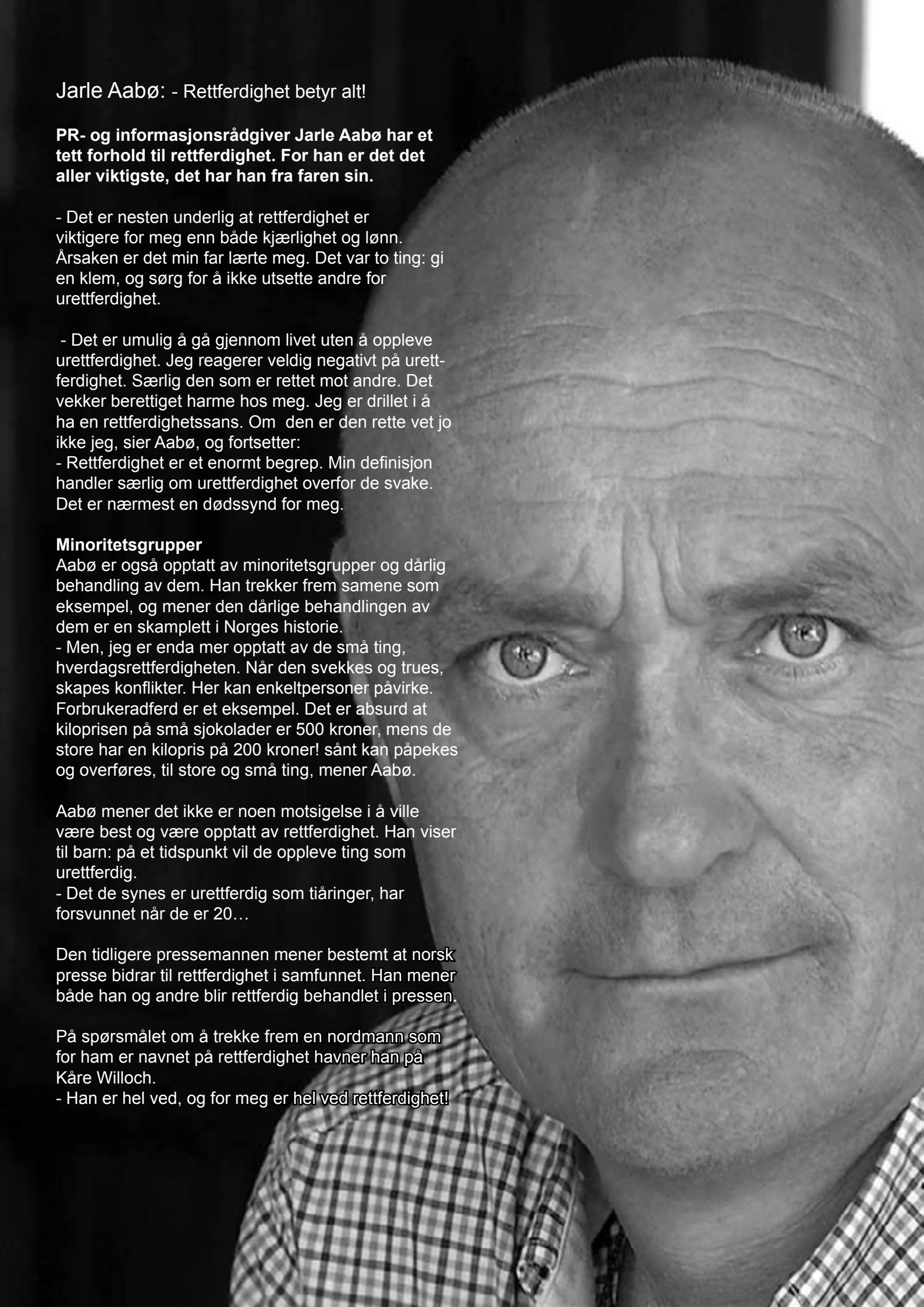

Jarle Aabø: - Rettferdighet betyr alt!

PR- og informasjonsrådgiver Jarle Aabø har et tett forhold til rettferdighet. For han er det det aller viktigste, det har han fra faren sin.

- Det er nesten underlig at rettferdighet er viktigere for meg enn både kjærlighet og lønn. Årsaken er det min far lærte meg. Det var to ting: gi en klem, og sørg for å ikke utsette andre for urettferdighet.

- Det er umulig å gå gjennom livet uten å oppleve urettferdighet. Jeg reagerer veldig negativt på urettferdighet. Særlig den som er rettet mot andre. Det vekker berettiget harme hos meg. Jeg er drillet i å ha en rettferdighetssans. Om den er den rette vet jo ikke jeg, sier Aabø, og fortsetter:
- Rettferdighet er et enormt begrep. Min definisjon handler særlig om urettferdighet overfor de svake. Det er nærmest en dødssynd for meg.

Minoritetsgrupper
Aabø er også opptatt av minoritetsgrupper og dårlig behandling av dem. Han trekker frem samene som eksempel, og mener den dårlige behandlingen av dem er en skamplett i Norges historie.
- Men, jeg er enda mer opptatt av de små ting, hverdagsrettferdigheten. Når den svekkes og trues, skapes konflikter. Her kan enkeltpersoner påvirke. Forbrukeradferd er et eksempel. Det er absurd at kiloprisen på små sjokolader er 500 kroner, mens de store har en kilopris på 200 kroner! sånt kan påpekes og overføres, til store og små ting, mener Aabø.

Aabø mener det ikke er noen motsigelse i å ville være best og være opptatt av rettferdighet. Han viser til barn: på et tidspunkt vil de oppleve ting som urettferdig.
- Det de synes er urettferdig som tiåringer, har forsvunnet når de er 20…

Den tidligere pressemannen mener bestemt at norsk presse bidrar til rettferdighet i samfunnet. Han mener både han og andre blir rettferdig behandlet i pressen.

På spørsmålet om å trekke frem en nordmann som for ham er navnet på rettferdighet havner han på Kåre Willoch.
- Han er hel ved, og for meg er hel ved rettferdighet!

Organisasjonen Telefonkontakt formidler hyggelige telefonvenner!

Telefonkontakt for eldre og uføre» arbeider mot sosial isolasjon ved å formidle frivillige telefonvenner som ringer ukentlig for en hyggelig prat. Det er ikke en hjelpe-telefon, men et tilbud om den viktige hverdagssamtalen, og særlig aktuelt for dem som på grunn av helsesituasjonen kommer seg lite ut.

Men hvordan fungerer dette i praksis? Vi har tatt en prat med Tone fra Akershus. Hun har ringt flere eldre brukere en gang i uka helt siden 1975, og er organisasjonens mest rutinerte telefonvenn. I dag ringer hun jevnlig til en eldre dame i Vesterålen.

-Hva opplever du at samtalene gjør for deg og for brukeren din?
-Jeg opplever at disse jevnlige samtalene gjør andre mennesker glade og trygge, det synes jeg er utrolig givende. Samtidig vet jeg at det gir den jeg snakker med og meg selv et rikere liv.
Brukerne har mye å fortelle om både fra gammel tid og nåtid. Samtidig er jo ikke noen samtaler like, jeg kan aldri på forhånd vite om det blir en stund for dypt alvor, eller mer nøytrale eller oppløftende temaer.
Synes i denne sammenheng det er viktig å få fram at jeg ikke primært ser på det å være telefonvenn som det «å gi» - det har like mye å få – både glede og inspirasjon, spennende historier og kunnskap!

- Hva er typiske temaer dere snakker om?
-I våre samtaler snakker vi om alt mulig, vanskelig å trekke frem noe helt konkret, men en ting er sikkert, ingen samtale er kjedelig, vi snakker om alt!
Våre samtaler går mye på hva som skjer rundt om og hvordan vi har det. Det er vanskelig å si noe spesielt tema, det kan gjerne være om gamle dager, nyheter, tv-programmer og selvfølgelig været.

-Hva vil du si til de som lurer på om de skal «tørre» å få en ukjent telefonvenn gjennom organisasjonen Telefonkontakt?

-Det er ikke noe å grue seg for, en ekstra telefon i uka har alle godt av! Vi mennesker er jo tross alt til for hverandre.

***

Noen fakta om Telefonkontakt

-Organisasjonen ”Telefonkontakt for eldre og uføre” har siden 1971 formidlet voksne telefonvenner som ringer en gang i uka, ca 15-20 minutter pr gang. En fast telefonvenn kan gi både glede, trivsel og trygghet.

-Telefonkontakt er ikke en krise- eller hjelpetelefon, men en hyggelig hverdagssamtale basert på innsatsen til frivillige, som selvfølgelig har taushetsplikt.

-Telefonvennene (de som ringer) er hovedsakelig i 60- og 70-årene, med stor variasjon i bakgrunn, interesser og erfaringer.

-Kontaktforhold gjøres gjerne med utgangspunkt i felles bakgrunn (yrke, oppvekststed, alder, etc.) og/eller felles interesser.

-Telefonkontakttilbudet er landsdekkende, og gratis for brukerne.

-Nettside: www.telefonkontakt.no

- Telefon: 22 41 02 30

TELEFONKONTAKT

Styret i Stiftelsen Rettferd for taperne

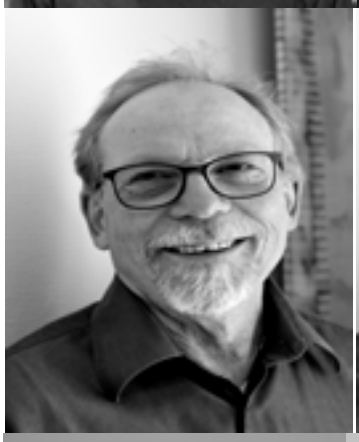

Arne Mellerud *Jeg har selv vært blant de heldige i livet. Kanskje jeg, med en innsats i styret, kunne bidra til at andre som ikke hadde hatt så bra også fikk noen lysglimt.*

Kjell Henry Lyshaugen *Jeg har fulgt innsatsen til Ola Ødegaard gjennom media siden han ga ut boka «Ingen barndom», og hadde fått stor respekt for hans innsats.*

Bjørn Bratbakken *Jeg engasjerer meg i taperforeningen på grunn av at jeg selv er skoletaper. Derfor ønsker jeg og bidra for at andre tapere skal bli rettferdig behandlet og at det i fremtiden ikke skal bli flere tapere.*

Magnar Sortåsløkken *Fra første gang jeg traff Ola Ø, tidlig på 90-tallet, har mitt hjerte banket for "taperforeningen" og den viktige jobben som der gjøres. Håpet var jo at foreningen skulle bli overflødig, men slik er det ikke. Stadig nye grupper og enkelt personer trenger vår hjelp og støtte, og det vil jeg være med å bidra til.*

Hanne Mæland *Jeg tror på at godhet vinner frem til slutt. Derfor støtter jeg stiftelsens arbeid.*

Kirsti Birkeland *Tror at min barndom og oppdragelse har formet meg slik at de svakeste i samfunnet står mitt hjerte nært. Da Ola Ødegård ringte meg en søndag formiddag for noen år siden, med spørsmålet om medlemsskap i Stiftelsen Rettferd for taperne styret, var det lett å svare ja.*

Knut Lunde *Da stiftelsen sto i fare for å bli nedlagt grunnet svak økonomi, samlet jeg inn et ikke ubetydelig beløp fra næringsliv og organisasjoner, som bidro til fortsatt virksomhet. Stiftelsen er edelt i sitt formål, og Ola ba meg ta plass i stiftelsens styre.*

Asmund Kristoffersen *I mitt virke har jeg sett hvordan mennesker som har opplevd grov urett og som prøver å reise seg, blir møtt med storsamfunnets maktmennesker og deres advokater. Å få lov til å støtte opp om "Rettferd for taperne" sitt arbeid, er noe av det mest meningsfulle jeg har gjort i livet*

Nina Bjerke Nilsen *En tapt barndom kan ingen få tilbake, men vi kan være med å bøte på noe av uretten disse barna har vært utsatt for. Dette er hovedgrunnen til at jeg er med i styret.*

Anne Elisabeth Bye Nielsen *(vara)*.

TIL:

B

Returadresse:
Stiftelsen Rettferd for taperne
Storgata 26, 2870 Dokka

Oppreisningsordning åpnet i Ringsaker kommune

Oppreisningsordningen for personer som har opplevd overgrep eller uverdige forhold under Ringsaker kommunes omsorg åpnet 1.juli.

Den kommunale oppreisningsordningen for personer som i perioden 1945-1980 under Ringsaker kommunes omsorg enten har vært utsatt for overgrep eller har opplevd omfattende omsorgssvikt ble vedtatt av kommunestyret i Ringsaker kommmune 25.mai 2016. Ordningen startet opp 1.juli.

Ta kontakt med Stiftelsen Rettferd for taperne for mer informasjon. Ring oss gjerne på telefon 61 11 89 90.

Ny oppreisningsording for tidligere barnehjemsbarn i Møre og Romsdal fylkeskommune.

Personer som ble plassert av barnevernet i institusjoner som barnehjem, skolehjem, spesialskole eller lignende i tiden før 01.01.1993, og som ble utsatt for omsorgssvikt eller overgrep der, kan søke om oppreisning. Oppreisning innebærer at kommunen/Møre og Romsdal fylkeskommune tar et moralsk ansvar og utenforbehold ber om unnskyldning for den omsorgssvikt eller de overgrep barn ble utsatt for.

Dersom man ønsker bistand med søknaden, kan man også henvende seg til oss i Stiftelsen Rettferd for taperne.

Stiftelsen Rettferd for taperne

Fagblad for Stiftelsen Rettferd for taperne

Ansvarlig redaktør: Tor B. Slaathaug
Kontingent pr. år: Kr 250.00
Besøksadresse: Storgt 26, 2870 Dokka
Tlf: 61 11 89 90
Hjemmeside: www.taperne.no
E-post: post@taperne.no
Bankgiro: 2140.05.03009

Sentralstyret: Styreleder
Arne Mellerud

Tranberglia 21, 2819 Gjøvik
Tlf: 61 17 10 30
Mobil: 95 18 57 07

Nestleder:
Kjell Henry Lyshaugen
Tlf: 61 25 39 10
E-post: kjell.henry@hotmail.no

Generalsekretær:
Tor Bernhard Slaathaug
Tlf: 61 11 89 95

slaathaug@taperne.no
www.taperne.no

”